

Bemærkninger til lovforslaget

Under 9. april 1948 nedsatte justitsministeriet et udvalg med den opgave at overveje sådanne forslag til ændringer i borgerlig straffelov, navnlig kapitlerne 12 og 13, som må anses begrundet i de siden straffelovens vedtagelse, i særdeleshed under Danmarks besættelse og i tiden derefter, indvundne erfaringer. Udvalgets betænkning, der blev afgivet den 31. marts 1949, vedlægges lovforslaget. Som det fremgår af betænkningen, har udvalget udarbejdet et udkast til lov om ændringer i og tilføjelser til borgerlig straffelov. I dette udkast er der af et mindretal inden for udvalget foreslået visse afvigelser.

Et af folketinget den 5. april 1949 nedsat udvalg har foretaget en gennemgang af den nævnte betænkning og har under forhandlinger med justitsministeriet stillet forskellige forslag til ændringer i det udkast, der er foreslået af det justitsministerielle udvalg, som nedenfor benævnes „udvalget“.

På grundlag af disse forhandlinger har justitsministeriet udarbejdet foranstående lovforslag, der i det væsentlige har samme indhold som udvalgets udkast, hvorfor henvises til bemærkningerne til dette i betænkningen pag. 32 ff.

I overensstemmelse med de betragtninger, der fremgår af udvalgets betænkning, har de for justitsministeriet afgørende synspunkter været

- 1) ønsket om, at straffebestemmelserne formuleres således, at der i det omfang, det er muligt på grundlag af de foreliggende erfaringer, gives borgerne retningslinier for det strafbares område og for konsekvenserne af at handle imod disse direktiver, og
- 2) gennemførelse af sådanne strafskærper og udvidelser af det strafbares område, som erfaringerne har vist nødvendige, herunder indførelse af hjemmel for dødsstraf for de groveste forbrydelser, når disse er begået under krig eller besættelse eller under truende ud-sigt dertil.

ad 1) Mod dette synspunkt, der navnlig har givet sig udtryk ved udformningen af forslagens § 103, har den betragt-

ning været gjort gældende, at det er umuligt at forudse, hvilke former „bistand til fjenden“ vil antage i fremtiden, og at en specifikation som den omhandlede kan være farlig, idet befolkningen og måske også domstolene vil være tilbøjelig til at slutte modsætningsvis fra opregningen af de særligt fremhævede forhold.

Denne indvending er efter justitsministeriets opfattelse ikke berettiget. Det fremgår klart af bestemmelserne i § 98, stk. 3, og § 103, stk. 2, at de i disse stykker nævnte opregninger kun er *eksempler* på det, der er strafbart efter de pågældende paragraffers stk. 1, jfr. også i § 103, stk. 2, „som bistand til fjenden anses *navnlig* følgende forhold“. Der derfor efter justitsministeriets opfattelse er ikke betænkeligheder, men tværtimod afgørende fordele ved den udførlige eksemplifikation.

ad 2) Medens justitsministeriet under hensyn til den alvorlige karakter af de omhandlede forbrydelser i en række paragraffer har fundet anledning til at foreslå en forhøjelse af de af udvalget foreslåede strafmaksima, jfr. nærmere bemærkningerne til de enkelte paragraffer, har ministeriet, omend med nogen betænkelighed, kunnet tiltræde de i betænkningens pag. 13 anførte synspunkter, der fører til, at mindstestrafene i en række tilfælde foreslås nedsat i forhold til de tilsvarende gældende straffebestemmelser. Man har dog ønsket udtrykkelig at fremhæve, at nedsættelsen af de gældende mindstestrafte ikke er udtryk for en mildere bedømmelse af de forbrydelser, der omfattes af de nugældende straffebestemmelser, men at man har anset det for forsvarligt at følge udvalgets forslag under hensyn til den udvidelse af det strafbares område, som de nu foreslåede bestemmelser betyder, udvidelser, hvis konsekvenser ikke lader sig nøje forudse, og som derfor gør det særlig betænkeligt på forhånd at binde domstolene til et bestemt strafminimum.

Med hensyn til dødsstraffen er justitsministeriet enigt med udvalgets flertal i, at denne bør indføres i straffeloven for de alvorligste af de omhandlede forbrydelser, jfr. betænkningen pag. 14 ff. Derimod mener justitsministeriet i overensstemmelse med det